

angbatasngdiyos.org

Ang Batas ng Diyos: Apendise 5: Ang Sabbath at ang araw ng pagsamba sa simbahan — dalawang magkaibang bagay

ANO ANG ARAW NG PAGSAMBA SA SIMBAHAN?

WALANG UTOS TUNGKOL SA ISANG PARTIKULAR NA ARAW NG PAGSAMBA

Magsimula tayo sa puntong pinaka-direkta: walang utos mula sa Diyos na nagsasabi kung anong araw dapat dumalo ang isang Kristiyano sa simbahan—ngunit may utos na nagsasaad kung anong araw siya dapat magpahinga.

Maaaring ang Kristiyano ay Pentecostal, Baptist, Katoliko, Presbyterian, o mula sa alinmang denominasyon, at dumadalo sa mga pagsamba at pag-aaral ng Bibliya tuwing Linggo o sa alinmang araw—ngunit hindi siya ligtas sa tungkuling magpahinga sa araw na iniutos ng Diyos: ang ikapitong araw.

MAAARING SUMAMBA SA ANUMANG ARAW

Hindi kailanman nagtakda ang Diyos ng tiyak na araw kung kailan dapat sambahin Siya ng Kaniyang mga anak dito sa lupa: hindi Sabado, hindi Linggo, hindi Lunes, Martes, at iba pa.

Anumang araw na nais ng isang Kristiyano na sambahin ang Diyos sa pamamagitan ng panalangin, papuri, at pag-aaral, maaari niya itong gawin—mag-isa, kasama ang pamilya, o kasama ang kapwa mananampalataya. Ang araw ng kanyang pagtitipon upang sambahin ang Diyos ay walang

kaugnayan sa ikaapat na utos at hindi rin konektado sa alinmang utos ng Diyos Ama, ng Anak, at ng Espiritu Santo.

ANG UTOS TUNGKOL SA IKAPITONG ARAW

PAGPAPAHINGA, HINDI PAGSAMBA, ANG POKUS

Kung talagang nais ng Diyos na ang Kaniyang mga anak ay pumunta sa [tabernakulo](#), [templo](#), o simbahan tuwing Sabbath (o Linggo), tiyak na binanggit Niya ang mahalagang detalyeng ito sa utos.

Ngunit, gaya ng makikita natin sa ibaba, hindi ito kailanman nangyari. Ang utos ay nagsasabing huwag tayong magtrabaho o mag-utos sa sinuman—pati mga hayop—na magtrabaho sa araw na itinalaga at pinabanal ng Diyos.

ANO ANG DAHILAN NG DIYOS SA PAGHIWALAY NG IKAPITONG ARAW?

Bilang isang banal na araw (hiwalay, itinalaga), ang Sabbath ay binanggit ng Diyos sa maraming bahagi ng Banal na Kasulatan, simula pa lamang sa linggo ng paglalang:

“At tinapos ng Diyos sa ikapitong araw ang gawaing Kaniyang ginawa, at Siya ay nagpahinga [Heb. [שבת](#) (Shabbat) v. tumigil, magpahinga, huminto] sa araw na iyon mula sa lahat ng gawaing Kaniyang ginawa. At binasbasan ng Diyos ang ikapitong araw at pinabanal ito [Heb. [קדוש](#) (kadosh) adj. banal, itinangi, hiwalay], sapagkat sa araw na iyon Siya ay nagpahinga mula sa lahat ng gawaing Kaniyang nilikha at ginawa” (Genesis 2:2–3).

Sa unang pagbanggit na ito sa Sabbath, inilatag ng Diyos ang pundasyon ng utos na Kaniyang ibibigay nang mas detalyado sa hinaharap, at ito ay:

1. Inihiwalay ng Manlalalang ang araw na ito mula sa anim na araw na nauna rito (Linggo, Lunes, Martes, atbp.).
2. Siya ay nagpahinga sa araw na ito. Alam natin, siyempre, na hindi kailangang magpahinga ng Manlalalang, dahil ang Diyos ay Espiritu (Juan 4:24). Gayunman, gumamit Siya ng wikang makatao—na tinatawag sa teolohiya na anthropomorphism—upang maipakita kung ano ang inaasahan Niyang gawin ng Kaniyang mga anak sa lupa tuwing ikapitong araw: magpahinga, sa Hebreo, Shabbat.

ANG SABBATH AT ANG KASALANAN

Ang katotohanang ang pagpapabanal (o paghiwalay) ng ikapitong araw mula sa ibang mga araw ay nangyari sa napakaagang bahagi ng kasaysayan ng sangkatauhan ay may malaking kahulugan. Ipinapakita nito na ang kagustuhan ng Manlalalang na tayo’y magpahinga sa partikular na araw na ito ay walang kaugnayan sa kasalanan—sapagkat sa panahong iyon ay hindi pa umiiral ang kasalanan

sa mundo. Ipinahihiwatig nito na sa langit at sa bagong lupa, patuloy tayong magpapahinga tuwing ikapitong araw.

Sa ikapitong araw ay tinapos ng Diyos ang gawaing Kaniyang ginagawa; kaya't Siya ay nagpahinga mula sa lahat ng Kaniyang gawa. Pagkatapos, binasbasan ng Diyos ang ikapitong araw at ginawa itong banal, sapagkat sa araw na iyon Siya ay nagpahinga mula sa lahat ng Kaniyang nilikhang gawain.

ANG SABBATH AT ANG JUDAISMO

Mahalaga ring tandaan na ito ay hindi isang tradisyon ng Judaismo, sapagkat si Abraham—ang pinagmulan ng mga Judio—ay lilitaw pa lamang makalipas ang ilang siglo. Sa halip, ito ay paraan ng Diyos upang ipakita sa Kaniyang tunay na mga anak sa lupa ang Kaniyang sariling ginagawa sa araw na ito, upang atin Siyang tularan—gaya ng ginawa ni Jesus:

“Tunay na tunay, sinasabi ko sa inyo, ang Anak ay hindi makagagawa ng anuman sa Kaniyang sarili, kundi ang Kaniyang nakikita na ginagawa ng Ama; sapagkat ang anumang gawin ng Ama, iyon din ang ginagawa ng Anak” (Juan 5:19).

KARAGDAGANG DETALYE SA IKAAPAT NA UTOS

ANG IKAPITONG ARAW SA GENESIS

Ito ang sanggunian sa Genesis na higit na nagpapalinaw na inihiwalay ng Manlalalang ang ikapitong araw mula sa lahat ng iba pang mga araw, at ito ay isang araw ng kapahingahan.

Hanggang sa puntong ito sa Bibliya, wala pang tiyak na tagubilin ang Panginoon kung ano ang dapat gawin ng tao—na nilalang isang araw bago ang Sabbath—sa ikapitong araw. Tanging noong nagsimula nang maglakbay ang bayang hinirang patungong lupang pangako ibinigay ng Diyos ang mga detalyadong tagubilin tungkol sa ikapitong araw.

Pagkatapos ng 400 taon ng pamumuhay bilang mga alipin sa isang paganong lupain, kinailangan ng mga Israelita ng paglililaw tungkol sa Sabbath. Ito ang mismong isinulat ng Diyos sa tapyas na bato upang maipakita sa lahat na ang utos ay mula sa Diyos mismo, at hindi mula sa tao.

BUONG PAGLALAHAD NG IKAAPAT NA UTOS

Narito ang isinulat ng Diyos tungkol sa ikapitong araw nang buo:

“Alalahanin mo ang Sabbath [Heb. שבת (Shabbat) v. tumigil, magpahinga, huminto], upang ito’y ipangilin [Heb. קדש (kadesh) v. pakabanalin, italaga]. Anim na araw kang magtatrabaho, at gagawin mo ang lahat ng iyong gawain [Heb. מלאכה (m’larrá) n.d. trabaho, hanapbuhay]; ngunit sa ikapitong araw [Heb. וַם הַשְּׁבִיעִי (uma shivi-i) ikapitong araw] ay Sabbath sa Panginoon mong Diyos. Huwag kang gagawa ng anumang gawain—ikaw, ni ang iyong anak na lalaki, ni ang iyong anak na babae, ni ang iyong aliping lalaki, ni ang iyong aliping babae, ni ang iyong hayop, ni ang dayuhan na nasa loob ng iyong mga pintuang-daan. Sapagkat sa anim na araw ay ginawa ng Panginoon ang langit at ang lupa, ang dagat at ang lahat ng naroroon, at Siya’y nagpahinga sa ikapitong araw. Kaya’t pinagpala ng Panginoon ang araw ng Sabbath at ito’y Kaniyang pinabanal” (Exodo 20:8–11).

BAKIT ANG UTOS AY NAGSISIMULA SA PANDIWANG “ALALAHANIN”?

PAALALA SA ISANG UMIIRAL NANG GAWAIN

Ang pagsisimula ng utos sa pandiwang “alalahanin” [Heb. זָכַר (zakar) v. alalahanin, gunitain] ay nagpapakita na ang pagpapahinga tuwing ikapitong araw ay hindi isang bagong bagay sa Kaniyang bayan.

Dahil sa kanilang pagiging alipin sa Egipto, hindi nila ito nagagawa nang tama o regular. At pansinin: ito ang pinaka-detalyadong utos sa Sampung Utos, sumasakop sa halos ikatlong bahagi ng mga talatang nauukol sa mga utos.

ANG POKUS NG UTOS

Maari tayong humaba sa pagtalakay sa bahaging ito ng Exodo, ngunit nais kong ituon ang pansin sa layunin ng pag-aaral na ito: upang ipakita na hindi kailanman binanggiti ng Panginoon sa ikaapat na utos ang tungkol sa pagsamba, pagtitipon sa isang lugar upang umawit, manalangin, o mag-aral ng Biblia.

Ang binigyang-diin Niya ay ang pag-alala na ang araw na ito—ang ikapitong araw—ang Kaniyang pinabanal at inihiwalay bilang araw ng pagpapahinga.

OBLIGASYON ANG PAGPAPAHINGA PARA SA LAHAT

Napakaseryoso ng utos ng Diyos tungkol sa pagpapahinga tuwing ikapitong araw na pinalawak pa Niya ito upang isama ang mga panauhin (mga dayuhan), mga empleyado (mga alila), at kahit ang mga hayop—na malinaw na nagpapakita na walang gawaing sekular ang pinahihintulutan sa araw na ito.

ANG GAWAIN NG DIYOS, MGA PANGUNAHING PANGANGAILANGAN, AT MGA GAWA NG KABUTIHAN SA ARAW NG SABBATH

ANG MGA TURO NI JESUS TUNGKOL SA SABBATH

Nang Siya ay namuhay sa lupa, malinaw na itinuro ni Jesus na ang mga gawain na may kaugnayan sa gawain ng Diyos sa lupa (Juan 5:17), mga pangunahing pangangailangan ng tao gaya ng pagkain (Mateo 12:1), at mga gawa ng kabutihan para sa kapwa (Juan 7:23) ay maaaring gawin, at dapat gawin, sa ikapitong araw nang hindi nilalabag ang ikaapat na utos.

PAGPAPAHINGA AT PAGKAGALAK SA DIYOS

Sa ikapitong araw, ang anak ng Diyos ay nagpapahinga mula sa kanyang gawain, sa gayon ay tinutularan ang Kaniyang Ama sa langit. Sinasamba rin niya ang Diyos at nagagalak sa Kaniyang kautusan—hindi lamang sa ikapitong araw, kundi sa lahat ng araw ng linggo.

Minamahal at kinalulugdan ng anak ng Diyos ang pagsunod sa lahat ng itinuro ng Kaniyang Ama: *“Mapalad ang taong hindi lumalakad ayon sa payo ng masama, ni tumatayo sa daan ng mga makasalanang, ni nauupo sa upuan ng mga mapanlait. Sa halip, ang kaniyang kagalakan ay nasa kautusan ng Panginoon, at kaniyang pinagbubulay-bulayan ito araw at gabi”* (Awit 1:1–2; tingnan din: Awit 40:8; 112:1; 119:11; 119:35; 119:48; 119:72; 119:92; Job 23:12; Jeremias 15:16; Lucas 2:37; 1 Juan 5:3).

ANG PANGAKO SA ISAIAS 58:13–14

Ginamit ng Diyos ang propetang si Isaias upang ipahayag ang isa sa pinakamagagandang pangako sa Bibliya para sa mga sumusunod sa Kaniya sa pamamagitan ng pagpapabanal ng Sabbath bilang araw ng kapahingahan:

“Kung iyong iingatan ang iyong paa sa paglapastangan sa Sabbath, sa paggawa ng iyong sariling kalooban sa aking banal na araw; at iyong tatawagin ang Sabbath na kalugud-lugod, banal at marangal sa Panginoon; at iyong pararangalan ito, na hindi ginagawa ang iyong mga sarili mong lakad, ni hinahanap ang iyong sariling kalooban, ni nagsasalita ng mga walang kabuluhang salita—kung magkagayon ay magagalak ka sa Panginoon, at pasasakayin kita sa matataas na dako ng lupa, at pakakainin kita ng mana ng iyong amang si Jacob; sapagkat ang bibig ng Panginoon ang nagsalita nito” (Isaias 58:13–14).

ANG MGA PAGPAPALA NG SABBATH AY PARA RIN SA MGA HENTIL

ANG MGA HENTIL AT ANG IKAPITONG ARAW

Isang napakagandang pangako ang iniuukol sa mga nagnanais ng pagpapala ng Diyos na may kaugnayan sa ikapitong araw. Sa parehong propeta, higit pang binigyang-linaw ng Panginoon na ang mga pagpapala ng Sabbath ay hindi para lamang sa mga Judio.

ANG PANGAKO NG DIYOS SA MGA HENTIL NA NAGPAPAKABANAL SA SABBATH

*“At tungkol sa mga **hentil** [נִכְרִי nikhār (mga dayuhan, banyaga, di-Judio)] na kumakapit sa Panginoon upang maglingkod sa Kaniya, upang ibigin ang pangalan ng Panginoon, at maging Kaniyang mga lingkod—ang lahat ng **nag-iingat ng Sabbath** na hindi nilalapastangan, at **yumayakap sa Aking tipan**—ay dadalhin Ko sa Aking banal na bundok, at papagagalakin Ko sila sa Aking bahay dalanginan. Ang kanilang mga handog na susunugin at mga hain ay tatanggapin sa Aking dambana; sapagkat ang Aking bahay ay tatawaging bahay dalanginan para sa lahat ng mga bansa” (Isaias 56:6–7).*

SABADO AT MGA GAWAIN SA SIMBAHAN

PAGPAPAHINGA SA IKAPITONG ARAW

Ang masunuring Kristiyano—maging siya man ay isang Mesyanikong Judio o isang hentil—ay nagpapahinga sa ikapitong araw, sapagkat ito at wala nang iba pa ang araw na iniutos ng Panginoon na dapat ipangilin.

Kung nais mong makipag-ugnayan sa iyong Diyos nang kasama ang iba, o sumamba sa Diyos kasama ang mga kapatid kay Cristo, maaari mo itong gawin kailanman may pagkakataon—karaniwang nangyayari ito tuwing Linggo at maging sa Miyerkules o Huwebes, kung kailan maraming simbahan ang may mga panalangin, pagtuturo, pagpapagaling, at iba pang mga gawain.

PAGDALO SA SINAGOGA TUWING SABADO

Ang mga Judio noong panahon ng Bibliya, gayundin ang mga makabagong Orthodox na Judio, ay dumadalo sa mga sinagoga tuwing Sabado dahil mas praktikal ito, yamang hindi sila nagtatrabaho sa araw na ito, bilang pagsunod sa ikaapat na utos.

SI JESUS AT ANG SABBATH

ANG KANIYANG REGULAR NA PAGDALO SA TEMPLO

Si Jesus mismo ay regular na dumadalo sa templo tuwing Sabado, ngunit hindi Niya kailanman ipinahiwatig na ginagawa Niya ito dahil bahagi ito ng ikaapat na utos—sapagkat hindi nga ito bahagi ng utos.

Modelo ng Templo ng Jerusalem bago ito winasak ng mga Romano noong 70 A.D. Regular na dumadalo at nangangaral si Jesus sa Templo at sa mga sinagoga.

NAGLINGKOD SI JESUS PARA SA KALIGTASAN NG MGA KALULUWA SA ARAW NG SABBATH

Si Jesus ay abala sa paggawa ng gawain ng Kaniyang Ama sa pitong araw ng linggo:

“Ang aking pagkain,” sabi ni Jesus, “ay ang gawin ang kalooban ng nagsugo sa Akin at tapusin ang Kaniyang gawain” (Juan 4:34).

At sinabi rin Niya:

“Ngunit sinagot sila ni Jesus, ‘Ang aking Ama ay patuloy na gumagawa hanggang ngayon, at Ako rin ay gumagawa’” (Juan 5:17).

Tuwing Sabbath, kadalasan ay doon Niya natatagpuan ang pinakamaraming tao sa templo na nangangailangan na makarinig ng mensahe ng Kaharian:

“Pumunta Siya sa Nazaret, kung saan Siya lumaki, at pumasok Siya sa sinagoga sa araw ng Sabbath, ayon sa Kaniyang nakaugalian. Tumayo Siya upang bumasa” (Lucas 4:16).

ANG TURO NI JESUS, SA PAMAMAGITAN NG SALITA AT HALIMBAWA

Ang tunay na alagad ni Cristo ay humuhubog ng kanyang buhay ayon sa Kaniyang halimbawa sa lahat ng aspeto. Malinaw Niyang ipinahiwatig na kung mahal natin Siya, tayo ay susunod sa Ama at sa Anak.

Hindi ito utos para sa mahihina, kundi para sa mga ang paningin ay nakatuon sa Kaharian ng Diyos at handang gawin ang lahat upang makamtan ang buhay na walang hanggan—kahit pa ito’y magdulot ng pagtutol mula sa mga kaibigan, simbahan, o pamilya.

Ang utos tungkol sa [buhok at balbas](#), ang [tzitzit](#), ang [pagtutuli](#), ang [Sabbath](#), at ang pagbabawal sa ilang pagkain ay halos lubusang binabalewala ng buong Kristiyanismo—at ang mga tumatangging sumunod sa karamihan ay tiyak na makararanas ng pag-uusig, gaya ng sinabi sa atin ni Jesus.

Ang pagsunod sa Diyos ay nangangailangan ng tapang, ngunit ang gantimpala ay walang hanggan.